

4,99 лв

БРОЙ 1. ГОДИНА IV. 2011.

www.theexplorer.bg

БЪЛГАРИЯ

БРОЙ 1. ГОДИНА IV. 2011.

the explorer

Мълчаливите унищожители

10 най-опустошителни
-те изригвания
// GLOBAL EXPLORER

Самоа

Братство
на края на света
// GUIDE EXPLORER

Мона Лиза

Една голяма тайна
вече е разкрита
// GUIDE EXPLORER

НАУКА

КУЛТУРА

ПЪТЕШЕСТВИЯ

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

ПРИКЛЮЧЕНИЯ

the explorer

Вторият Марко Поло

ХАРИ РУТЦЕЙН Е ЕДИНСТВЕНИЯТ ЧОВЕК В ИСТОРИЯТА, ПРЕМИНАЛ ПО МАРШРУТА НА ВЕЛИКИЯ ПЪТЕШЕСТВЕНИК ОТ ВЕНЕЦИЯ ДО КИТАЙ

ТЕКСТ: ИВАЙЛО ХАРАЛАМПИЕВ

Когато Хари Рутцейн узнава, че нито един пътешественик не е повторил по земя маршрута на Марко Поло от Европа до Китай, той решава да стане първият. „През следващото десетилетие сякаш да пътувам по същите пътища, по които и този търговец, човекът, чиято книга и открития поставят началото на модерната ера на глобализацията.“ Дори когато всички обстоятелства са срещу него, той не се отказва от мисията, която сам си възлага. Необходими са му три експедиции и десет години – от 1975 до 1985, а резултатът от фантастичната му авантюра е книгата „Одисеята на Марко Поло“ (на испански от Nowtilus). Интензивните хроники на това пътуване побират хиляди случки, исторически факти и наситени емоции. „Пътуването се превърна във вълнуващ маршрут на открития от необятните пустини до най-високите планини на планетата“. 21 000 километра от Венеция през Израел, Турция, Иран, Афганистан и Пакистан до Китай. Един и същи маршрут и две различни, обогатяващи се взаимно

перспективи, разделени от седем века. „Фрагменти от дневника на Марко Поло са прешлетени в моята книга, за да придадат автентичност и за да потвърдят колко малко са се променили тези места в продължение на седемстотин години.“ Младият Марко Поло пътува с баща си и чичо си през 1271 г. Записките му предизвикват истински скандал, а той е осмян и заклеймен като лъжец. Векове по-късно писанията му са признати за първия документ, разказващ за Изтока. А пътешествието му е обявено за „пътуването на пътешествията на XIII век“. Малко преди да умре, Марко Поло споделя, че е разказал само половината от това, което е виждал. И днес обаче някои историци поставят под съмнение, че той е достигнал толкова далеч. Превърнал се в модерна версия на великия пътешественик, Хари Рутцейн разказва в какво се състои подвигът на търговеца, който успява да разшири търговските империи на средновековна Европа и да промени представите за света през XIII век. Първата експедиция е вълнуваща авантюра на трима

американци в търсене на най-далечните места и най-екзотичните култури. Към Хари се присъединяват 19-годишният му син Ричард (и отново съвпадението, приблизително на тази възраст е и Марко Поло, когато тръгва на път.) и Джоан Крол, антрополог, медицинска сестра, артистка и съавторка на книгата „По следите на Марко Поло“. Малкият екип знае отправната си точка и крайната си цел. За да осъществят мечтата си, те използват всички методи за придвижване – коне, камили, трактори, салове от козя кожа.

Експедиция 1975 – Без следи върху пясъка

След няколкодневен престой в дома на Марко Поло във Венеция, превърнат в хотел и пицария, тримата отплават на неособено стабилен 10-метров платноход за Турция. В Кингър са арестувани, но остават в затвора съвсем малко. Скоро отново са на път. Веднъж попаднали на азиатска земя, едно от големите предизвикателства е да преоткрият изгубения турски град Аяс. Тук акостира

и Марко Поло, пристигайки от Израел. Пътуването продължава през Кападокия и екзотичната планина Арарат. Оттам стигат до двете големи пустини на Иран и Афганистан. „През непосимата жега на иранските пустини си проправихме път благодарение на малък автомобил, с който се озовахме в най-красивия град на света Исфахан. И после на юг към Персийския залив. Разнебитен автобус и няколко номади ни отведоха на север, по пътища от сол и пустинен пясък, от вътрешността на Иран до границата с Афганистан. През 1975 г. там сякаш съвсем малко неща се бяха променили. Тъй като в тази ислямска държава бяхме смятани за „неверници“, два пъти ни заплашиха с обезглавяване, ако продължим пътя си през северните пустини. Така че се опитахме да не оставяме следи върху финия пясък. Този стерилен пясък позволяваше да се пътува единствено на камили или

Кой е Хари Рутцейн?

През 1965 г. той създава фирмата Nural, която развива продукти за телекомуникационния сектор и отбранителната индустрия. Компанията създава система за електронно събиране на новини за телевизията, която позволява за първи път да се предават на живо новини от далечни места по няколко тв канала. От 1975 г. изнася лекции по темата за Марко Поло по цял свят. Клубът на изследователите на Ню Йорк и The Royal Geographical Society в Лондон го приемат за свой член. Също като Марко Поло и Хари Рутцейн е търговец. Чрез фирмата си Dorado International той продава

камиони с покрити с мазнина колела“. В този момент желанието да продължат по стъпките на Марко Поло е осуетено от планините и политиката. Сняг покрива прохода Хиндукуш, а Китай им отказва входна виза. След четири месеца експедицията се връща в САЩ.

Експедиция 1981 – На покрива на света

През лятото Хари Рутцейн продължава маршрута на Марко Поло от точката, където прекъсва първото пътуване, в Хиндукуш, на границата между Афганистан и Пакистан. Авантюристите поемат през планината Каракорум. Това пътуване се превръща и в документалния филм On the Roof of the World with Marco Polo, заснет от петчленен екип и показващ живота в най-голямата планинска верига в света. От Афганистан до планините Кун Лун в Китай пътешествениците напредват близо 500 км пеша,

на западни страни високотехнологични продукти, произведени в Китай. През 1988 г. е поканен от СССР да съдейства за износ на руски електронни продукти на западните пазари. През 2007 г. продава дяловете се в тези компании, за да се отдаде изцяло на книгата „Одисеята на Марко Поло“. Хари Рутцейн е основател на фондация „Марко Поло“, която цели по-пълноценното разбирателство между Изтока и Запада. Той става свидетел на успеха на пътеписите си на английски. Умира през юли 2010 г., докато още е в процес отпечатването на испанското издание.

ОТ ЛЯВО НА ДЯСНО ПО РЕД:
– ЛАГЕРЪТ В ПУСТИНЯТА
– ПЛОЩАДЪТ В ГРАД ИСФАХАН
– ХЛЕБАРНИЦА ЗА НААН
– НАЙ-ВИСОКИЯТ БУДА В БАМИЯН

с джип, на кон и дори на сал от надути кози кожи, който им помага да прекосят бурните реки.

Експедиция 1985 – Пътят на коприната

След 12 години борба Хари Рутцейн се сдобива с виза за Китай, за която съдейства тогавашният американски вицепрезидент Джордж Буш. „На 15 август 1985 г., в планината Кунджераб, се превърнах в първия чужденец от 1949 г., който влизаше официално в Народна република Китай през западната ѝ граница“. Предстои му Западен Китай, Пътят на коприната, пустините Гоби и Такламакан, Монголия и Шанаду до финалната точка на пътуването – Пекин. „Подобно на отдалечените региони на Централна Азия и Западен Китай не се беше променил от времето на Марко Поло. Всъщност можехме да ползваме неговата книга за гид“, коментира авторът. „Някогашният Път на коприната, който Марко Поло следва по периферията на пустинята Такламакан, е бил изоставен през XVI век. Това са 2500 км опустошителен пясък, с малко хора и още по-малко пътища“. През пустинята Гоби стигат до Монголия и след това до Шанаду, летния дворец на Кублай хан. „Марко Поло прави пътуването си по този начин и аз го последвах седем века по-късно“, пише Хари Рутцейн на края на едно невероятно и трудноповторимо пътуване. ■